

1. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΡΕΝΟ

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...05/05/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: ...05/05/2022

Σελίδα: 10

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Το ευρωπαϊκό τρένο

Οταν ταξιδεύεις με τροχοφόρο, ιδίως με τρένο, και δεν κοιτάς παρά μόνο τον συνεπιβάτη σου δεν μπορείς να συνειδητοποιήσεις την ταχύτητα με την οποία κινείσαι. Αυτό ακριβώς συμβαίνει και με τις κοσμοϊστορικές αλλαγές που συντελούνται παγκοσμίως με επίκεντρο, ακόμα μια φορά, την Ευρώπη.

Η πιο φιλόδοξη και επιτυχημένη υπερεθνική συνεργασία στην ανθρώπινη ιστορία, βασισμένη όχι στον εξαναγκασμό αλλά στην εθελοντική συμμετοχή, απειλήθηκε με κατάρρευση εξαιτίας της δημοσιονομικής κρίσης του 2009. Η ΕΕ κατόρθωσε με μεγάλη δυσκολία να ξεπεράσει την κρίση και να αναπτύξει νέα εργασία για να θωρακίσει τη νομισματική ένωση.

Πριν καλά-καλά καταλαγιάσει ο κourνιαχτός της κρίσης του ευρώ ήρθε ένα νέο ισχυρό χτύπημα: η απόφαση του βρετανικού λαού να αποχωρήσει από την ΕΕ. Πολλοί έσπευσαν τότε να προαναγγείλουν την αρχή του ξηλώματος της Ένωσης και να

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑ

στοιχηματίζουν ποιο θα είναι το επόμενο κράτος-μέλος που θα ακολουθούσε στην πόρτα της εξόδου. Τελικά το Brexit είχε εντελώς αντίθετα αποτελέσματα. Συνέβαλε στη συνειδητοποίηση της σπουδαιότητας των κατακτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον κίνδυνο ακύρωσης όσων είχαν επιτευχθεί επί δεκαετίες. Το Brexit όχι μόνο δεν βρήκε μιμητές αλλά ανάγκασε και ορκισμένους εχθρούς της ευρωπαϊκής ενοποίησης, όπως η ακροδεξιά Μαρίν Λεπέν, να επιχειρήσουν να αποκρύψουν τον αντιευρωπαϊσμό τους και να αποσύρουν τις προτάσεις για έξοδο της Γαλλίας από την ευρωζώνη.

Πριν στεγνώσει το μελάνι της συμφωνίας για το Brexit ξεκίνησε η περιπέτεια της πανδημίας του κορωνοϊού. Η αντιμετώπιση αυτής της μεγάλης πρόκλησης έδειξε και στους πιο δύσπιστους την προστιθέμενη αξία της ευρωπαϊκής συνεργασίας. Χάρis στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της ΕΕ επαναπατρίστηκαν 500.000 ευρωπαίοι πολίτες που είχαν αποκλειστεί λόγω πανδημίας σε διάφορα μέρη του κόσμου· υπήρξε κοινή προμήθεια ιατροφαρμακευτικού υλικού από τα κράτη-μέλη και κοινή ευρωπαϊκή στρατηγική για τα εμβόλια. Για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της πανδημίας αποφασίστηκε η δημιουργία του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με πάνω από 700 δισ. ευρώ για επιχορηγήσεις και δάνεια. Ο μηχανισμός αυτός χρηματοδοτήθηκε με ομόλογα που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενεργώντας εκ μέρους των κρατών-μελών· ένα ιστορικό βήμα!

Όταν άρχισε να υποχωρεί η πανδημία ήρθε η βάρβαρη ρωσική εισβολή σε ένα ανεξάρτητο ευρωπαϊκό κράτος. Η ΕΕ ξύπνησε από τον βαθύ λήθαργο που είχε περπάσει επί δεκαετίες πιστεύοντας στην αποτελεσματικότητα της «ήπιας» δύναμης. Είναι μν γεγονός ότι για μεγάλο διάστημα η «ήπια» δύναμη είχε λειτουργήσει αποτελεσματικά, πάντα όμως με τη συμπληρωματική παρουσία των ΗΠΑ που εγγυώντο την ευρωπαϊκή άμυνα. Η εισβολή στην Ουκρανία έθεσε τέρμα στις αυταπάτες: δεν μπορείς να αντιμετωπίσεις αδίστακτους αντιπάλους με «ήπια» δύναμη.

Η ευρωπαϊκή αντίδραση ήταν ισχυρή και ταχύτατη. Πρωτοφανείς οικονομικές κυρώσεις, άμεση στρατιωτική βοήθεια στην Ουκρανία, προσφυγή στο διεθνές ποινικό δικαστήριο για τα πολλαπλά εγκλήματα πολέμου. Στις 24 Φεβρουαρίου, μέσα σε μία ημέρα, έπεσαν όλα τα ταμπού που για δεκαετίες ταλάνιζαν τη διεθνή παρουσία και δράση της ΕΕ. Η απροκάλυπτη ρωσική βία έχει προκαλέσει θεαματική επιτάχυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης στην εξωτερική πολιτική και την άμυνα. Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη φαντασία για να αναλογισθεί κανείς τις επιπτώσεις αυτής της ιστορικής εξέλιξης στα δικά μας ιδιαίτερα ζητήματα ασφάλειας που μας απασχολούν εδώ και δεκαετίες.

Ο ευρωπαϊκός βηματισμός θα γίνει πιο γρήγορος και πιο αποφασιστικός όχι μόνο στην άμυνα και την εξωτερική πολιτική, αλλά σε όλους τους τομείς συνεργασίας. Τα εγκλήματα πολέμου που συντελούνται στη γειτονία μας μάς υπενθύμισαν ότι αυτό που τελικά μας ενώνει δεν είναι μόνο τα κοινά συμφέροντα αλλά κυρίως οι κοινές αξίες.

Ο Δημήτρης Κούκουλας είναι ειδικός σύμβουλος του ΕΛΙΑΜΕΠ. Διετέλεσε υφυπουργός Εξωτερικών και πρέσβης της ΕΕ. Πρόσφατα κυκλοφόρησε το βιβλίο του «Μην πυροβολείτε την Ευρώπη».